

بسمه تعالی

سوال‌ها و پاسخ‌های درس چهارم، منطق

اقسام و شرایط تعریف

رشته‌ی ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی

تهیه‌کننده: محمدمهدی حاتمی

[دکترای فلسفه]

(دبیر، دبیرستان شهدای انقلاب، ناحیه‌ی ۱، کرمانشاه)

سوال ۱. به شکل کوتاه پاسخ دهید.

۱,۱. اقسام تعریف‌ها را فقط نام ببرید.

پاسخ سوال ۱,۱. تعریف لغوی، تعریف مفهومی، تعریف از طریق مصداق‌ها.

۱,۲. منظور از واضح بودن تعریف چیست؟

پاسخ سوال ۱,۲. استفاده از واژه‌های آشنا برای مخاطب در تعریف را گویند. تا تعریف برای مخاطب، قابل فهم باشد.

۱,۳. منظور از جامع بودن تعریف چیست؟

پاسخ سوال ۱,۳. تعریف باید تمامی مصداق‌های مفهوم تعریف شده را در بر بگیرد.

۱,۴. منظور از مانع بودن تعریف چیست؟

پاسخ سوال ۱,۴. تعریف باید تنها بر مصداق‌های مفهوم تعریف شده مصداق باشد و بر مصداق‌های دیگر صدق نکند.

۱,۵. منظور از دوری نبودن تعریف چیست؟

پاسخ سوال ۱,۵. تعریف یک چیز با استفاده از خودش را گویند.

سوال ۲. ستون الف را به ستون ب وصل کنید.

ستون الف	ستون ب
تعریف بر اساس ویژگی‌های عام و خاص یک شیء.	تعریف لغوی
تعریف بر اساس ذکر نمونه‌ها و مثال‌ها.	تعریف مفهومی
تعریف بر اساس معنای یک مفهوم یا مترادف‌های آن.	تعریف از طریق ذکر مصداق‌ها

پاسخ سوال ۲.

تعریف بر اساس معنای یک مفهوم یا مترادف‌های آن: تعریف لغوی
تعریف بر اساس ویژگی‌های عام و خاص یک شیء: تعریف مفهومی
تعریف بر اساس ذکر نمونه‌ها و مثال‌ها: تعریف از طریق ذکر مصداق‌ها

سوال ۳. صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

۳,۱. گاهی اوقات ریشه‌ی اصلی اختلاف‌های فکری ناشی از نداشتن تعریف دقیق از مفهوم‌ها است.

صحیح غلط

پاسخ ۳,۱. صحیح است.

۳,۲. در تعریف مفهومی، با مفهوم خاص آغاز می‌کنیم و سپس مفهوم عام را بیان می‌کنیم.

صحیح غلط

پاسخ ۳,۲. غلط است.

۳,۳. هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده است.

صحیح غلط

پاسخ ۳,۳. صحیح است.

۳,۴. در تعریف استفاده از الفاظ مبهم، نامانوس و ابهام و استعاره مجاز است.

صحیح غلط

پاسخ ۳,۴. غلط است.

سوال ۴. جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.

گاهی اوقات ریشه‌ی اصلی اختلاف‌ها ناشی از ..... و ..... است.

پاسخ ۴. مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیق از آنهاست.

سوال ۵. دور عبارت درست، خط بکشید.

۵,۱. پردیس به معنای بهشت است یک تعریف (۱) مفهومی (۲) لغوی (۳) مصداقی است.

پاسخ ۵,۱. لغوی.

۵,۲. تعریف مرکبات به پرتقال، لیمو، نارنگی و... یک تعریف (۱) مفهومی (۲) لغوی (۳) مصداقی است.

پاسخ ۵,۲. مصداقی.

۵,۳. تعریف انسان به حیوان متفکر یک تعریف (۱) مفهومی (۲) لغوی (۳) مصداقی است.

پاسخ ۵,۳. مفهومی.

۶. تعریف‌های زیر کدام یک از شرایط تعریف صحیح را ندارند؟

۶,۱. تعریف قیمتی به ثمین.

الف) واضح بودن ب) جامع بودن ج) مانع بودن د) دوری نبودن

پاسخ ۶,۱. الف. واضح بودن.

۶,۲. تعریف مثلث به شکل دارای سه ضلع مساوی.

الف) واضح بودن ب) جامع بودن ج) مانع بودن د) دوری نبودن

پاسخ ۲,۶. ب. جامع بودن.

۳,۶. تعریف آئینه به شکلی که نور را منعکس می کند.

الف) واضح بودن ب) جامع بودن ج) مانع بودن د) دوری نبودن

پاسخ ۳,۶. مانع بودن

۴,۶. تعریف حرکت مکانی به انتقال شیء از مکانی به مکان دیگر.

الف) واضح بودن ب) جامع بودن ج) مانع بودن د) دوری نبودن

پاسخ ۴,۶. دوری نبودن

پایان درس چهارم